

บทที่ 5

บทสรุป

นวนิยายเวสเสกซ์ของฮาร์ดี้สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันแสดงให้เห็นว่า เขาสนใจต่อปัญหาอย่างมาก ทั้งนี้เพราะสภาพสังคมชนบทที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมตกอยู่ในขอบวนการที่เจ็บปวด ยุคนั้นนับเป็นยุคที่พวกชาวนาและคนงานกสิกรรม ได้รับความกดดันจากพวกนายทุนที่กำลังมีบทบาทอย่างมากในการจัดการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความทุกข์ยากลำบากของมนุษย์ในยุคนี้กลายมาเป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์อันสำคัญยิ่ง และฮาร์ดี้ก็เลือกที่จะหยิบยกแง่มุมอันขมขื่นนี้มาไว้ในนวนิยายของเขา

สภาพสังคมชนบทเวสเสกซ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรม ทำให้ฮาร์ดี้มองโลกในแง่ร้าย เขาเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมด้วย ฮาร์ดี้มองเห็นว่าการปฏิวัติอุตสาหกรรมมีส่วนทำลายชีวิตเกษตรกรรมและการอพยพเคลื่อนย้ายของประชาชนในชนบท เข้าสู่ตัวเมืองเป็นการทำลายวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของหมู่บ้านอันหมายถึงการทำลายความมั่นคง ความมีเสถียรภาพและความภาคภูมิใจของมนุษย์อีกด้วย ฮาร์ดี้ได้บรรยายถึงกลุ่มชนชั้นที่เป็นคนงานในชนบทที่มีได้รับจ้างทำงานในไร่ในนาโดยตรง เช่นกลุ่มนักดนตรีของตำบลเมลสตอคในเรื่อง Under the Greenwood Trees ว่าการสูญเสียชนชั้นกลุ่มนี้ไปก็เท่ากับเป็นการสูญเสียวัฒนธรรมประเพณีเก่า ๆ ของสังคมชนบทไปด้วย เพราะกลุ่มชนชั้นนี้เป็นผู้ที่สามารถรักษาวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นไว้ได้เป็นอย่างดี เรย์มอนด์ วิลเลียมส์ได้กล่าวไว้ว่าสถานการณ์เช่นนี้ทำให้โครงสร้างสังคมชนบทอันงอกงามค่อย ๆ หมดความสำคัญลง ในที่สุดกลุ่มชนชั้นนี้ก็ค่อย ๆ สูญหายไปในตอนปลายศตวรรษที่ 19 ฮาร์ดี้บรรยายถึงกลุ่มชนชั้นนี้ไว้ในเรื่อง Tess of the D'Urbervilles และสะท้อนให้เห็นภาพพจน์ว่าแนวโน้มของคนชนบทที่อพยพเข้ามาสู่ตัวเมืองนั้นก็เหมือนกับกระแสน้ำที่ถูกบังคับให้ไหลไปโดยเครื่องจักรกล

'Cottagers who were not directly employed on the land were looked upon with disfavour, and the banishment of

some starved the trade of others, who were thus obliged to follow. These families, who had formed the backbone of the village life in the past, who were the dispositaries of the village traditions, had to seek refuge in the large centres; the process, humorously designated by statisticians as 'the tendency of the rural population towards the large towns', being really the tendency of water to flow uphill when forced by machinery.' (Hardy 1974: Chapter 51, p. 376)

การขยายทางรถไฟเข้ามาถึงชนบทเวสเสกซ์ในปี ค.ศ. 1840 มีผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนในชนบทเวสเสกซ์ ฮาร์ดี้เห็นว่าการรถไฟนำความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เข้ามาสู่ชนบท เช่น มีการนำเครื่องจักรเข้ามาช่วยงานต่าง ๆ ในไร่ นา ยิ่งไปกว่านั้นยังนำความคิดสมัยใหม่มาสู่ชนบทด้วย โลกของสังคมชนบทเวสเสกซ์ที่เคยสงบเงียบมานานราวกับถูกตัดขาดออกจากโลกภายนอกก็ได้เริ่มสัมผัสกับวัฒนธรรมของสังคมเมืองสมัยใหม่ที่ยังไม่เป็นที่คุ้นเคยสำหรับชาวชนบท ดังที่ฮาร์ดี้ได้บรรยายไว้ในเรื่อง Tess of the D'Urbervilles ว่า

'a spot where, by day, a fitful white streak of steam at intervals upon the dark-green background denoted intermittent moments of contact between their secluded world and modern life. Modern life stretched out its steam feeler to this point three or four times a day touched the native existences, and quickly withdrew its feeler again, as if what it touched had been uncongenial.

(Hardy 1974 : Chapter 30 p. 214)

ในระหว่างยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมเครื่องจักรได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อชีวิตมนุษย์ ในนวนิยายของฮาร์ดี้ เขาได้สะท้อนให้เห็นถึงผลของการขยายเศรษฐกิจแบบ

ทฤษฎีนี้เข้ามาในชนบทโดยการนำเครื่องจักรกลเข้ามาใช้ในไร่นาอันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนในชนบทเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสภาพจิตใจของผู้คนที่ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของเครื่องจักร ฮาร์ตตี้ต้องการสะท้อนให้เห็นว่าสภาพการทำงานในท้องทุ่งนั้นแม้จะเหนื่อยหนักสักเพียงใด หรือแม้ว่าคนชนบทนั้นต้องเผชิญกับความแปรปรวนของธรรมชาติ ครึ่งแล้วครึ่งเล่า แต่การทำงานในชนบทนั้นมนุษย์ยังเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติซึ่งแตกต่างจากการทำงานกับเครื่องจักรที่ทำให้มนุษย์กลายเป็นเพียงส่วนประกอบที่ไม่สำคัญ เหมือนที่ เทสส์ เดอเบย์ฟีลด์ และคนงานคนอื่น ๆ พบว่าพวกเขาต้องทำงานอยู่ตลอดเวลาตราบเท่าที่เครื่องจักรยังคงทำงาน ในนวนิยายเรื่องแรก ๆ ฮาร์ตตี้มักบรรยายให้เห็นถึงสภาพการทำงานของคนชนบทที่มีความสัมพันธ์แนบแน่นกับธรรมชาติ เช่นการทำงานของเกเบรียล ไลค์ และบาสซีบา เอเวอร์ตัน ในเรื่อง Far From the Madding Crowd เป็นต้น

สภาพสังคมและเศรษฐกิจที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมประกอบกับการขยายโรงงานอุตสาหกรรมทำให้คนชนบทอพยพออกจากหมู่บ้านกันมากขึ้น ฮาร์ตตี้เห็นว่าการอพยพของผู้คนออกจากหมู่บ้านทำให้ชีวิตในชนบทค่อย ๆ หมดความสำคัญลง ในนวนิยายเรื่องแรก ๆ ของฮาร์ตตี้ เราจะเห็นว่าตัวละครมีความผูกพันกับชีวิตชนบทเป็นอย่างมาก เช่น เกเบรียล ไลค์ และบาสซีบา เอเวอร์ตัน ในเรื่อง Far From the Madding Crowd คลิม โยไบร์ท ในเรื่อง The Return of the Native ใจลล์ วินเทอร์เบอร์น มาร์ตี้ เซาท์ ในเรื่อง The woodlanders เป็นต้น ซึ่งต่างจากนวนิยายเรื่องหลัง ๆ ที่ตัวละครไม่ค่อยผูกพันกับชีวิตในชนบทมากนัก และมีแนวโน้มของการอพยพเข้ามาสู่ตัวเมืองกันมากขึ้น เช่น ตัวละครอย่างไมเคิล เฮนชาร์ด ในเรื่อง The Mayor of Casterbridge ที่ต้องอพยพตามคนงานคนอื่น ๆ เข้ามาทำงานทำในเมืองแอสเตอบริดจ์เพราะไม่สามารถทำงานทำในชนบทได้ ในนวนิยายเรื่องสุดท้าย คือเรื่อง Jude the Obscure เราจะเห็นว่าฮาร์ตตี้ไม่ได้บรรยายให้เห็นถึงชีวิตในชนบทเลย เหตุการณ์ส่วนใหญ่ในเรื่องจะเกิดในเมือง นวนิยายเรื่อง Jude the Obscure สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตสมัยใหม่ที่มียารักษาโรค โรงเรียน และความคิดของผู้คนสมัยใหม่ที่ไม่ผูกพันกับชีวิตในชนบทอีกต่อไป ซึ่งแตกต่างจากนวนิยายเรื่องแรก ๆ ที่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันใกล้ชิดของผู้คนกับการทำงานในโลกของธรรมชาติ ฮาร์ตตี้เหมือนต้องการสรุปอย่างเศร้าสโรยว่าสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้คนสมัยใหม่ไม่มีความผูกพันใกล้ชิดกับชีวิตในชนบทเท่าคนสมัยก่อน จุด ฟอว์เลย์แทบจะไม่รู้อะไรเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีเก่าแก่ของหมู่บ้าน ฮาร์ตตี้

บรรยายถึงภาพทุ่งนาอันเขียวสดในหมู่บ้านอเมริกัน ที่จุด ฟอว์เลย์ทอดสายตามองไป เขาพบว่าผืนนาที่ปรากฏร่องรอยของการไถคราดใหม่ ๆ ที่แลดูเป็นริ้ว ๆ นั้นเป็นภาพที่น่าเกลียดและไม่มีสิ่งใดที่น่าประทับใจสำหรับเขา "How ugly it is here" he murmured. นั้นแสดงให้เห็นว่าจุด ฟอว์เลย์ไม่สามารถซึมซับวัฒนธรรมเก่า ๆ ในสมัยที่ทุ่งนาแห่งนี้ยังคงอบอวลไปด้วยความมีชีวิตชีวาของวันในฤดูกาลเก็บเกี่ยว คำพูดเก่า ๆ ที่พวกชาวบ้านเคยใช้กัน และวิถีชีวิตแบบเก่าที่เคยประพฤติปฏิบัติกันมาช้านาน สิ่งเหล่านี้ได้กลายมาเป็นเพียงเสียงสะท้อนจากอดีตกาลเท่านั้น ดังข้อความที่ฮาร์ดี้บรรยายไว้ว่า

'The fresh harrow-lines seemed to stretch like the channellings in a place of new curduroy, lending a meanly utilitarian air to the expanse, taking away its gradations, and depriving it of all history beyond that of the few recent months, though to every clod and stone there really attached associations enough and to spare echoes of songs from ancient harvest days, of spoken words, and of sturdy deeds.'

(Hardy 1974: At Marygreen. Chapter 2, p. 38)

ในนวนิยายเวสเสกซ์ของฮาร์ดี้ เขามักจะเสนอแนวความคิดโดยผ่านทางฉากตัวละคร การดำเนินเรื่อง การบรรยายเรื่อง ประวัติชีวิตของตัวละครเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมชนบทเวสเสกซ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากผลกระทบของการปฏิวัติอุตสาหกรรม ฮาร์ดี้ต้องการสะท้อนให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมตลอดจนวิถีชีวิตของผู้คนในชนบทด้วย ในนวนิยายเรื่องแรก ๆ ของเขา ตัวละครรักที่จะใช้ชีวิตในชนบท การทำงานของพวกเขา มีความสัมพันธ์กลมกลืนกับโลกของธรรมชาติ ทัศนะในการมองโลกของตัวละครแสดงให้เห็นว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ เหมือนอย่างที่เกเบรียล ไค้คมองธรรมชาติว่าเป็น Great Mother และบาสชีบา เอเวอร์ตันก็พบว่าธรรมชาติช่วยปลอบประโลมใจในยามที่เธอมีความทุกข์ ในตอนที่เธอหนีออกจากบ้านหลังจากที่ทะเลาะกับทรอยสามีของเธออย่างรุนแรง ภาพของบาสชีบา เอเวอร์ตัน ที่เข้าไปหลบอยู่ในดงไม้กับและเธอนำใบไม้มาสูมกับบนตัวเธอเพื่อป้องกันอากาศหนาวเป็นภาพที่ราวกับเธอวิ่งเข้าไปในอ้อมอก

ของธรรมชาติ และธรรมชาติอันสวยงามนั้นที่ช่วยทำให้เธอคลายทุกข์ไปได้ ในนวนิยายเรื่อง
 หลัง ๆ เราจะไม่พบภาพเช่นนี้อีก เพราะตัวละครจะมีความขัดแย้งกับโลกธรรมชาติมากยิ่งขึ้น
 ทั้งนี้เพราะสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้มนุษย์รู้สึกโดดเดี่ยวจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่
 และมีผลทำให้ทัศนคติในการมองโลกของตัวละครหดหู่มากยิ่งขึ้น เหมือนอย่างที่เราสัมผัสพบว่าเป็นขณะ
 ที่เธอมีความทุกข์นั้น ธรรมชาติรอบ ๆ ตัวเธอก็มิได้เศร้าสร้อยไปกับเธอเลย ตัวละครใน
 นวนิยายเรื่องหลัง ๆ ของฮาร์ดี้ไม่ค่อยมีความผูกพันกับชีวิตชนบทมากนัก โดยเฉพาะใน
 นวนิยายเรื่องสุดท้าย คือ Jude the obscure จู๊ด ฟอว์เลย์นั้นไม่ชอบความคิดในการทำไร่นา
 เขาอยากเข้ามาทำงานในเมืองคริสตัมินสเตอร์มากกว่า แอระเบลล่า ก็เบื่ออาชีพเลี้ยงหมู
 และอยากจะได้เดินทางเข้ามาใช้ชีวิตในเมืองด้วยการเป็นหญิงเสิร์ฟ เหล้าฮาร์ดี้ต้องการสะท้อนให้
 เห็นว่าสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปนั้นมีปัจจัยที่ทำให้มนุษย์ต้องเกิดความรู้สึกขัดแย้ง ความ
 รู้สึกขัดแย้งนี้เป็นความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงไประหว่างความรู้สึกภายในของมนุษย์กับโลกภายนอก
 นอก ในนวนิยายของเขาฮาร์ดี้มักชี้ให้เห็นว่าคนต้องตกเป็นเหยื่อของค่านิยมของสังคมสมัยใหม่
 อย่างไม่รู้ตัว ตัวละครอย่างจู๊ด ฟอว์เลย์เหมือนกับถูกหลอกล่อให้เดินเข้ามาในหลุมพราง เขาได้พบ
 ความจริงว่าหนังสือกรีก ลาตินที่เขาอ่านนั้นมันไม่มีประโยชน์อะไรกับชีวิตในปัจจุบันที่มนุษย์ต้อง
 ตื่นรนต่อสู้อยู่ตลอดเวลา เขาปรารถนาว่าเขาไม่น่าที่จะต้องเห็นหนังสือเหล่านั้น และไม่น่าแม้
 แต่จะต้องเกิดมา

'He learnt for the first time that there was no of law
 transmutation,... but that every word in both Latin and
 Greek was to be individually committed to memory at the
 cost of years of padding... This was Latin and Greek,
 then, was it, this grand delusion! ...he wished he had
 never seen a book, that he might never see another, that
 he had never been born.' (Hardy 1974: Chapter 4, p. 31)

นอกจากนี้ฮาร์ดี้ยังสะท้อนให้เห็นภาพตัวละครที่เป็นคนชนบทที่ถูกหลอกลวงให้ตกเป็น
 เหยื่อของคนเมืองเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นเมืองที่กำลังคุกคามความเป็นชนบท เช่น
 ตัวละครอย่างเทสส์ที่ถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของอเลค เดอเบอร์วิลล์ หรือตัวละครอย่าง
 แฟนนี รอบิน ที่ตกเป็นเหยื่อของทรอย โดยฮาร์ดี้ได้ใช้ภาพพจน์บางอย่างที่แสดงให้เห็นถึง

ความแตกต่างระหว่างชนชั้นบท และคนเมือง เช่น ภาพของแฟนี่ที่ยืนตากหิมะและตะโกนพูดกับ
ทรอยที่อยู่ในตึกคำสนทนาของทั้งคู่เป็นการสนทนาที่มองไม่เห็นตัวตน ฮาร์ดีเปรียบเทียบว่า
เหมือนตึกกับหิมะกำลังสนทนากัน ซึ่งให้ภาพพจน์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง
ธรรมชาติกับสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

เราจะสังเกตเห็นว่าการบรรยายภาพในนวนิยายเวสเสกซ์เรื่องแรก ๆ ของ
ฮาร์ดีแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติ โครงเรื่องยัง
ไม่ซับซ้อนมากนัก เช่น ในนวนิยายเรื่อง Far From the Madding Crowd และ
Under the Greenwood Trees เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากการบรรยายภาพในนวนิยาย
เรื่องหลัง ๆ ที่ธรรมชาติดูจะโหดร้าย น่ากลัวมากยิ่งขึ้น โครงเรื่องมีความซับซ้อนมากกว่า
เดิม เช่นในนวนิยายเรื่อง The Return of the Native, Tess of the
D'Urbervilles เป็นต้น ในนวนิยายเรื่องสุดท้ายคือเรื่อง Jude the Obscure
การบรรยายภาพต่าง ๆ ให้ความรู้สึกที่เศร้าสร้อยหดหู่ เช่น การบรรยายภาพทุ่งนาของ
นายเทราธัม (Farmer Troutham) ที่จุด ฟอว์เลย์ทำหน้าที่คอยไล่นกกาที่จะมากินเมล็ด
ในไร่เนา หรือการบรรยายถึงถนนอิคนิลด์ (Ickniel Street) ที่เคยเป็นเส้นทางสัญจร
สำหรับฝูงปศุสัตว์ที่จะถูกต้อนไปยังตลาดนัดที่ชื่อซาสต์วู้ แต่ในปัจจุบันถนนสายนี้ก็โล่งร้าง
เพราะแทบจะไม่มีใครเดินผ่านไปเลย

'The Ickniel Street and original Roman road through
the district. This ancient track ran east and west for
many miles, and down almost to within living memory had
been used for driving flocks and herds to fairs and
markets. But it was now neglected and overgrown'
(Hardy 1974: Chapter 3, p. 44)

ฮาร์ดีมักจะบรรยายให้เห็นถึงสิ่งก่อสร้างเก่า ๆ และสถาปัตยกรรมในยุคสมัยกลางสอดแทรก
ไว้ในนวนิยายของเขาเสมอ เช่นการบรรยายถึงสุสานของตระกูลเก่าของเทสส์ เดอเบย์ฟีลด์
ในเรื่อง Tess of the D'Urbervilles หรือในการบรรยายถึงไฮ เฟลช ฮอลล์
ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างเก่าแก่ซึ่งตกทอดมาตั้งแต่สมัยยุคกลางในเรื่อง The Mayor of

Casterbridge หรือแม้แต่การบรรยายถึงภาพของเมืองคริสต์มินสเตอร์ ในเรื่อง Jude the Obscure ฮาร์ดี้ก็ยังบรรยายถึงโรงเรียนซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมในยุคกลาง บ่อยครั้งที่การบรรยายของฮาร์ดี้มักจะให้ภาพพจน์ของความรู้สึกรำลึกถึงอดีต โดยการใช้นามานเก่า ๆ มาเปรียบเทียบอันแสดงให้เห็นถึงความคิดนึกอนุรักษนิยมของเขา เขาเศร้าใจต่อการสูญเสียดิตที่งดงามไป คุณค่าของขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี และวัฒนธรรมเก่า ๆ ที่ไม่ค่อยมีใครเห็นความสำคัญสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้ความคิดของผู้คนค่อย ๆ เปลี่ยนไป จนในที่สุดสังคมชนบทก็ค่อย ๆ หมดความสำคัญลง ในนวนิยายเรื่อง Jude the Obscure ฮาร์ดี้ได้บรรยายให้เห็นถึงการรื้อถอนโบสถ์เก่า ๆ ในหมู่บ้านเมิร์กวิน และการสร้างอาคารใหม่ ๆ ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบโกธิคสมัยใหม่เข้ามาแทนที่ ฮาร์ดี้เห็นว่าโบสถ์เปรียบเสมือนบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของหมู่บ้าน การรื้อถอนโบสถ์ของหมู่บ้านจึงเท่ากับเป็นการทำลายวัฒนธรรมของหมู่บ้านไปด้วย

'Many of the thatched and dormered dwelling-houses had been pulled down of late years, and many trees felled on the green. Above all, the original church, hump-backed, wood-turreted, and quaintly hipped, had been taken down,... In place of it a tall new building of modern Gothic design ... had been erected on a new piece of ground by a certain obliterator of historic records who had run down from London and back in a day. The site whereon so long had stood the ancient temple to the Christain divinities was not even recorded on the green and level grass-plot that had immemorially been the churchyard.' (Hardy 1974: Chapter 1, p. 35-36)

นวนิยายเวสเสกซ์ของฮาร์ดี้มีลักษณะเป็น pastoral คือเรื่องที่บรรยายเกี่ยวกับฉากชีวิตในชนบท ลักษณะ pastoral เป็นผลมาจากวัฒนธรรมชั้นสูง ซึ่งถูกกลั่นกรองมาจากประสบการณ์อันยาวนาน ให้ภาพของความเรียบง่ายบริสุทธิ์แต่ในขณะเดียวกันก็ถ่ายทอดให้เห็นถึงความเป็นจริงที่สำคัญ อย่างไรก็ตามนวนิยายเวสเสกซ์ของฮาร์ดี้ได้เป็น pastoral

ในแง่ที่บรรยายถึงฉากชีวิตในชนบทอันสวยงามเท่านั้น นวนิยายเวสเสกซ์ของเขาเขียนขึ้นมาจากประสบการณ์และความทรงจำในวัยเด็ก เขามีความรู้อย่างถ่องแท้ในวิถีชีวิตของชนบท การบรรยายภาพต่าง ๆ ให้ความละเอียดละออแสดงถึงความเป็นคนช่างสังเกต เขาพอใจที่จะบันทึกสถานการณ์ความเป็นจริงทางสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมชนบทเวสเสกซ์ ทำให้นวนิยายของเขามีลักษณะที่เป็นลัทธิจริง (realism) ด้วย แต่ฮาร์ดีย์ดูเหมือนจะปฏิเสธศิลปะแบบลัทธิจริงนี้ เพราะเขาเห็นว่าศิลปะที่แท้จริงนั้นจะต้องเป็นการบิดเบือนภาพของความจริง เพราะการเสนอภาพตามความเป็นจริงนั้นก็ไม่ต่างอะไรไปจากการรายงานสิ่งที่พบเห็น ซึ่งบางครั้งคนเราอาจจะมองข้ามความจริงบางอย่างไป การบิดเบือนภาพทำให้เราสามารถจินตนาการที่จะมองเห็นความจริงนั้นได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในนวนิยายของฮาร์ดีย์ เขามักจะบรรยายภาพในลักษณะที่บิดเบือนจากความจริง (grotesque) เช่น การบรรยายภาพของ เทสส์ ผู้ซึ่งเป็นหญิงสาวชนบททั้งดงาม แต่ฮาร์ดีย์บรรยายภาพของเธอในลักษณะที่บิดเบือนภาพไป โดยการเปรียบเทียบเธอเหมือนกับแมลงวันหรือในตอนที่แอนเจิล แคลร์ มองเธออย่างชื่นชมแต่ฮาร์ดีย์ก็กลับบรรยายว่าแอนเจิล มองเห็นลิ้นของเธอเหมือนกับงู "The red interior of her mouth as if it had been a snake's"

ในนวนิยายของฮาร์ดีย์ธรรมชาติไม่ได้เป็นเพียงความสวยงาม บ่อยครั้งที่ธรรมชาติได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์ราวกับเป็นตัวละครตัวหนึ่งที่เดี๋ยว ธรรมชาติมีทั้งความงามและความลึกลับโหดร้ายซ่อนอยู่ในตัวเอง ฮาร์ดีย์มองว่าธรรมชาติมีอำนาจบางอย่างที่โหดร้ายกับมนุษย์ ในนวนิยายของเขามักมีเหตุการณ์โดยไม่คาดฝัน เกิดขึ้นเสมอซึ่งอาจจะเป็นความจริงใจของฮาร์ดีย์ที่จะชี้ให้เห็นว่ามีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นเสมอในชีวิตมนุษย์ เช่น อากาศที่ไม่แน่นอนทำให้พืชผลที่เฮนชาร์ดกักตุนไว้ได้รับความเสียหาย ในเรื่อง The Mayor of Casterbridge หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่อง Tess of the D'Urbervilles เป็นต้น ในนวนิยายเรื่อง The Return of the Native การบรรยายภาพเอกตอน ฮีธ แสดงให้เห็นถึงความเพิกเฉยของธรรมชาติต่อความปรารถนาของมนุษย์ และยังสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตมนุษย์ที่เป็นไปตามกฎของธรรมชาติตามทฤษฎีของชาลส์ ดาร์วิน ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดของฮาร์ดีย์มาก ยูสตาเซียต้องพ่ายแพ้ และผิดหวังเพราะคิดถึงแต่อุดมคติที่เป็นไปไม่ได้ ยูสตาเซียถูกทำลายไม่เพียงแต่อารมณ์ที่รุนแรงของตัวเอง และความกดดันทางสังคมเท่านั้น แต่เธอยังถูกทำลายจากความรู้สึกห่างเหินจากโลกของธรรมชาติอีกด้วย ซึ่งเป็นไปตามกฎของธรรมชาติที่ว่าผู้ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ก็ต้องถูกทำลายไป ส่วนผู้ที่สามารถปรับตัว

ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ก็สามารถมีชีวิตรอดเหมือนกับที่ทอมาสิน (Thomasin) รักธรรมชาติบนเอกดอน ฮีธและสามารถปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติที่นั่นได้ สำหรับฮาร์ดี้แล้ว ชีวิตที่ดีที่สุดต้องดำเนินไปอย่างประสานกลมกลืนกันกับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ เช่นในการบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างมาร์ตี เซาท์ กับโจลล์ วินเทอร์เบอร์น หรือการบรรยายภาพของเกเบรียล ไอค์ในเรื่อง Far From the Madding Crowd เป็นต้น

อิทธิพลความคิดของชาลส์ ดาร์วินเกี่ยวกับเรื่องต้นกำเนิดของสิ่งมีชีวิต (The Origin of Species) ตูจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของฮาร์ดี้ การค้นพบของดาร์วินเกี่ยวกับต้นกำเนิดของสิ่งมีชีวิตสร้างความตื่นตระหนกให้กับชาววิกตอเรียนเป็นอย่างมาก และมีผลทำให้ทัศนคติทางด้านศาสนาของคนคลอนแคลน ดาร์วินเองมิได้กล่าวว่ายมนุษย์สืบเชื้อสายมาจากลิง แต่เขาคิดว่ายมนุษย์และลิงต่างก็สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน ความคิดของดาร์วินนำมาซึ่งความขัดแย้งกับนักเทววิทยาเป็นอย่างมาก นักวิทยาศาสตร์ไม่เชื่อตามที่คัมภีร์ไบเบิลได้กล่าวถึง การค้นพบในยุคสมัยนั้นไม่สามารถเปิดเผยได้มากนัก ต่อมา ที เอช ฮักซ์ลีย์ (T.H. Huxley) ได้เผยแพร่ความคิดนี้ออกไปอย่างกว้างขวางความคิดของดาร์วินสรุปได้ว่า "The vast numbers of species had existed at one time, but several had died out those which survived being the ones... which were best adapted to their environment" (Williams 1978: 56, quoting Darwin) ความคิดนี้นำมาซึ่งทฤษฎีการต่อสู้เพื่อมีชีวิตรอดของคนที่แข็งแรงกว่า (the doctrine of the survival of the fittest) ฮาร์ดี้ได้สะท้อนความคิดนี้ไว้ในนวนิยายเรื่อง The Woodlanders โดยการบรรยายถึงต้นไม้ยามที่ถูกลมพัดราวกับว่ามันกำลังต่อสู้เพื่อดำรงชีวิตรอดอยู่ ซึ่งเราจะสามารถสังเกตเห็นได้จากกิ่งก้านของมันที่มีบาดแผลของการต่อสู้ จากการที่ต้องปะทะเลียดสีกับสายลมเป็นเวลานาน

"Next were more trees close together, wrestling for existence, their branches disfigured with wounds resulting from their mutual rubbings and blows. It was the struggle between these neighbours that she had heard in the night." (Hardy 1974: Chapter 41, p. 322-323)

การบรรยายนี้ฮาร์ดต้องการสื่อความคิดให้เห็นว่ามนุษย์เองก็ต้องต่อสู้ บางคนก็ประสบความสำเร็จ บางคนก็ล้มเหลวที่จะมีชีวิตอยู่ อันแสดงให้เห็นถึงสังคมของมนุษย์ที่เป็นไปตามหลักการวิทยาศาสตร์ที่ว่า คนอ่อนแอและโง่จะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ขณะที่คนแข็งแรงและฉลาดจะก้าวไปสู่จุดสูงสุด แต่จะต้องเป็นคนเลือดเย็นและเห็นแก่ตัว ซึ่งฮาร์ดได้ค้นคว้าความคิดนี้ไว้ในเรื่อง The Mayor of Casterbridge และ Jude the Obscure ว่า

"The greatest of mankind are usually failures in the worldly sense and that a successful man is usually as cold-blooded as a fish and as selfish as a pig' - in other words, something less than human."

และในเรื่อง Tess of the D'Urbervilles ตัวละครอย่างเทสก็พยายามที่ต่อสู้กับชะตากรรมของตัวเอง ความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับอเลคเป็นการต่อสู้อันยาวนานระหว่างความเป็นปัจเจกชนของเธอกับความพยายามของอเลคที่จะทำให้ลายเธอ เทสก็เป็นตัวละครที่เข้มแข็งที่สุด ฮาร์ดดีเห็นว่าเธอได้พยายามมากในการต่อสู้เพื่อดำรงชีวิตอยู่ จากความคิดของดาร์วิน ฮาร์ดดีต้องการสะท้อนให้เห็นว่าชะตากรรมของมนุษย์ถูกวางเงื่อนไขไว้ก่อนแล้ว โดยอำนาจของเครื่องจักรที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ บ่อยครั้งที่เขาทำให้สิ่งเหล่านี้มีชีวิตขึ้นมา ทั้งนี้ก็เพื่อจะสะท้อนให้เห็นว่าชีวิตของผู้คนต้องได้รับผลกระทบอย่างไรบ้างจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม

นวนิยายเวสเสกซ์ของฮาร์ดดีสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นจริงทางสังคมของดอร์เซต (Dorset) ในศตวรรษที่ 19 การศึกษานวนิยายของฮาร์ดดีนอกจากเราจะได้ภาพของประวัติศาสตร์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมชนบทเวสเสกซ์ในระหว่างยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมแล้ว การศึกษาสภาพสังคมชนบทเวสเสกซ์จากนวนิยายของฮาร์ดดียังเป็นแนวทางในการศึกษาเชิงเปรียบเทียบนวนิยายที่สะท้อนภาพสังคมชนบทของนักเขียนคนอื่นอีกต่อไป เพราะยังมีนักเขียนอีกหลายคนที่ยืนยันนวนิยายซึ่งสะท้อนภาพของสังคมชนบท เช่น จอร์จ เอเลียท ดี เอช ลอว์เรนซ์ (D.H. Lawrence) ฯลฯ ซึ่งสะท้อนภาพสังคมชนบทที่กำลังกลายเป็นเมืองแล้ว อันแตกต่างจากนวนิยายของฮาร์ดดีที่สะท้อนภาพสังคมชนบทเวสเสกซ์ที่กำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลง นวนิยายเวสเสกซ์ของฮาร์ดดีดูจะโดดเด่นกว่านวนิยายของนักเขียน

คนอื่น ๆ ที่เขียนเรื่องในแนวชนบท เพราะฮาร์ดีสามารถสะท้อนภาพของสังคมชนบทเวสต์เสกซ์ ได้อย่างน่าประทับใจไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ ความเป็นจริงทางสังคมของดอร์เซต หรือกลวิธี ในการดำเนินเรื่องต่าง ๆ การนำแนวคิดทางสังคมวิทยาชนบทมาศึกษาวิเคราะห์งานของ ฮาร์ดีก็ยังนับเป็นแนวทางในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม ได้เป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย